

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради ДФ 35.725.130
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії **Марта-Марія СКРЕЧКО**, 1994 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2017 році Львівський національний університет імені Івана Франка за спеціальністю «Правознавство», професійна кваліфікація «Магістр права» працює на посаді адвоката в адвокатському об'єднанні «Стандарт», виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Право».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 35.725.130, утворена наказом Львівського державного університету внутрішніх справ, Міністерство внутрішніх справ України, м. Львів, від 03 червня 2025 року № 251, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради -

Ірини ГЛОВІЮК, доктора юридичних наук, професора, головного наукового співробітника відділення організації наукової роботи відділу організації наукової діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ

Рецензентів -

Андрія ХИТРИ, кандидата юридичних наук, доцента, завідувача кафедри кримінального процесу та криміналістики факультету № 1 (з підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України) Львівського державного університету внутрішніх справ

Ігоря ТАТАРИНА, кандидата юридичних наук, доцента, доцента кафедри кримінального процесу та криміналістики факультету № 1 (з підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України) Львівського державного університету внутрішніх справ

Офіційних опонентів -

Василя НОРА, доктора юридичних наук, професора, Академіка Національної академії правових наук України, професора кафедри кримінального процесу і криміналістики юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка
Івана ТІТКА, доктора юридичних наук, професора, завідувача кафедри кримінального права та кримінально-правових дисциплін Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

на засіданні «24» липня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» Марті-Марії СКРЕЧКО на підставі публічного захисту дисертації «Функція захисту під час виконання процесуальних рішень детективів» за спеціальністю 081 «Право».

Дисертацію виконано у Львівському державному університеті внутрішніх справ, Міністерство внутрішніх справ України, м. Львів.

Наукові керівники: Ірина БАСИСТА, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри права та публічного управління Університету Короля Данила; Юлія КОМІССАРЧУК, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального процесу та криміналістики факультету № 1 (з підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України) Львівського державного університету внутрішніх справ.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, який містить науково обґрунтовані теоретичні та практичні результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для досліджуваної галузі знань, та характеризується єдністю змісту і точністю викладення матеріалу.

Дисертаційна робота є завершеною науковою працею, у якій наведено теоретичне узагальнення і нове розв'язання проблеми функції захисту під час виконання процесуальних рішень детективів Національного антикорупційного бюро України (далі – НАБУ) та Бюро економічної безпеки України (далі БЕБ).

У дисертації вперше сформульовано концептуальне розуміння процесуального рішення детектива; виявлено суттєві невідповідності норм Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК) і відомчих актів БЕБ та НАБУ щодо внесення до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі – ЄРДР) відомостей про вчинене кримінальне правопорушення та обґрунтовано пропозиції, які відображені у додатку Е до дисертації, що в цьому разі детективу слід повідомляти про виявлені обставини керівника органу досудового розслідування та не вносити відомості самостійно; доведено, що, незважаючи на відсутність у сторони захисту права оскаржити рішення про початок досудового розслідування, захисник може вказувати на відповідні порушення шляхом подання клопотання про визнання доказів недопустимими на підставі п. 2 ч. 3 ст. 87 КПК; обґрунтовано, що в разі доведення захисником факту штучного обтяження детективом правової кваліфікації, що призвело до необґрунтованого внесення відомостей до ЄРДР про тяжкий чи особливо тяжкий злочин, отримані в результаті негласних слідчих (розшукових) дій докази можуть бути визнані недопустимими та сформульовано відповідні поради, як діяти за таких реалій; доведено, що порушення детективом строку подання клопотання про арешт майна згідно зі ст. 171 КПК має призводити до відмови у його задоволенні та негайного повернення майна власнику. Рекомендовано, щоб захисник ретельно перевіряв дотримання цього строку на всіх стадіях розгляду клопотання, наполягаючи на відмові у поновленні строку в разі його пропуску; виявлено разючі недоліки, зумовлені тим, що, згідно з ч. 2 ст. 64-2 КПК, лише прокурор уповноважений подавати клопотання про арешт майна третьої особи, а детектив не має таких повноважень. Сформульовано авторські поради (див. додаток Д до

дисертації), згідно з якими сторона захисту має покликатись на факт подання клопотання неуповноваженою особою; аргументовано позицію щодо надмірності та суперечливості кримінальному процесуальному закону передбаченого для детектива обов'язку перевіряти дотримання підслідності іншим органом досудового розслідування при вирішенні питання закриття кримінального провадження на підставі п. 9-1 ч. 1 ст. 284 КПК. Запропоновано та обгрунтовано необхідність виключення такого обов'язку із п. 9-1 ч. 1 ст. 284 КПК; обгрунтовано позицію, що закінчення визначених у Кримінальному кодексі України строків давності може свідчити про те, що в подальшому застосуванні арешту як заходу забезпечення кримінального провадження відпала потреба за наявності певних умов. Сформульовано рекомендації для сторони захисту (див. додаток Д до дисертації), що в таких випадках доцільно звернутися до слідчого судді із клопотанням про скасування арешту в порядку ст. 174 КПК.

Дисертація виконана державною мовою, відповідає Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40, та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, а обсяг її основного тексту відповідає вимогам освітньо-наукової програми «Право» ЛьвДУВС.

Аспірант має 11 наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 статті у наукових фахових виданнях України категорії «Б», зокрема:

1. Кулинич М.-М. А. Проблемні аспекти прийняття та виконання процесуальних рішень детективів в електронній формі. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія: Юридичні науки. 2022. Том 33(72). № 3. С. 56–63. (URL: https://juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2022/3_2022/10.pdf)

2. Басиста І. В., Удовенко Ж. В., Кулинич М.-М. А. Огляд тенденцій щодо штучного інтелекту та його перспективність для процесуальних рішень у перебігу кримінального провадження. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2024. Випуск 81. Том 3. С. 19–38. (URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/301638/293785>)

3. Скречко М.-М. А. Реалізація функції захисту в ході оскарження процесуального рішення детектива про повідомлення про підозру. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 8. С. 427–430. (URL: http://www.lsej.org.ua/8_2024/102.pdf)

4. Скречко М.-М. А. Процесуальне рішення детектива про початок досудового розслідування: окремі проблемні питання. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 5. С. 831–837. (URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/313179/304213>).

У дискусії взяли участь і висловили зауваження та рекомендації:

1. Ірина ГЛОВІЮК, доктор юридичних наук, професор, головний науковий співробітник відділення організації наукової роботи відділу організації наукової діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ, яка звернула

увагу, на те, що є ціла низка проблем ознайомлення з матеріалами досудового розслідування у порядку ст. 221 КПК України. Отож, які з проблем відомі аспірантці та які із них нею досліджені? Які кроки рекомендовані задля їх вирішення?

Також, чи можемо ми вести мову про достатній строк для ознайомлення з клопотанням про застосування запобіжного заходу і підготовки до захисту?

2. Василь НОР, доктор юридичних наук, професор, Академік Національної академії правових наук України, професор кафедри кримінального процесу і криміналістики юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, який надав позитивний відгук та побажав почути відповідь аспірантки на запитання щодо причин обрання нею теми дисертаційного дослідження саме у наявному викладі. Також поставлено завдання охарактеризувати ті негативні наслідки, які настають через фактичне нівелювання судового контролю за прийняттям та виконанням процесуальних рішень за особливого режиму кримінального провадження в умовах воєнного стану.

Також висловлено категоричну незгоду із підходом здобувачки про легітимність оформлення детективами процесуальних рішень у формі листа, бо, незалежно від вмотивованості, лист не може вважатися процесуальним рішенням. За наявності листа має йтися про відсутність відповідного процесуального рішення та підстав для оскарження в порядку статті 303 КПК.

3. Іван ТІТКО, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального права та кримінально-правових дисциплін Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, який надав позитивний відгук та побажав уточнити позицію дисертантки щодо того, який саме з двох термінів («допит» чи «опитування») є більш коректним для вказаної процесуальної дії та чи вправі захисник складати протокол згаданої процесуальної дії? Також слід конкретизувати, у чому полягає «тактичний підхід» за ситуації, коли сторона захисту обирає такий спосіб збирання доказів, як отримання тимчасового доступу до речей і документів.

4. Андрій ХИТРА, кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри кримінального процесу та криміналістики факультету № 1 (з підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України) Львівського державного університету внутрішніх справ, який надав позитивну рецензію та побажав уточнити, чи все таки має місце неузгодженість норм п. 11 ч. 1 ст. 303 КПК та ч. 4 ст. 284 КПК та як бути із ситуацією щодо якої авторкою вказується, що у судовій практиці простежується думка про відсутність у слідчого судді повноважень зобов'язати детектива закрити кримінальне провадження через його самотійність. Адже аспіранткою обґрунтовано протилежний підхід: 1) самотійність детектива не є довільною, а реалізується відповідно до КПК; 2) за наявності єдиного законного варіанту поведінки слідчий суддя може зобов'язати детектива прийняти відповідне рішення чи вчинити відповідну дію в межах функції судового контролю.

Також здобувачці слід категорично визначитися щодо можливості (не можливості) проведення захисником допиту свідків.

5. Ігор ТАТАРИН, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального процесу та криміналістики факультету № 1 (з підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України) Львівського державного університету внутрішніх справ, який надав позитивну рецензію, та зауважив, що нашої правовій системі все ж ближче законодавство не Сінгапуру та Нової Зеландії, а європейських держав, наприклад Латвійської Республіки, Литовської Республіки, Республіки Польща, положення яких і варто радити імплементувати. Отож, чому цього не було зроблено у перебігу написання дисертації?

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 35.725.130 присуджує Марті-Марії СКРЕЧКО ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право», освітньо-наукова програма «Право».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої

вченої ради ДФ 35.725.130

доктор юридичних наук, професор

Ірина ГЛОВЮК

